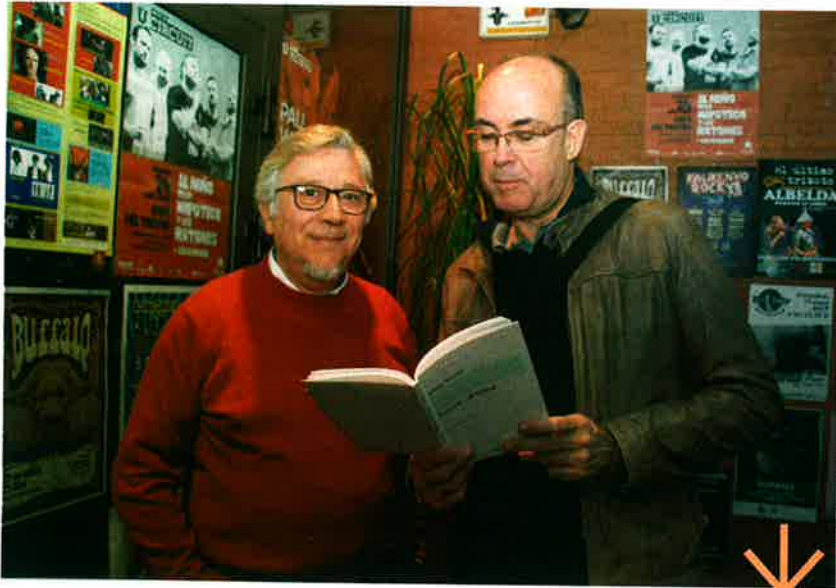

El curs de l'aigua

MAGDALENA ALTISENT

JOSEP BORRELL HA COMPIL·LAT TOTA LA SEUA OBRA POÈTICA EDITADA FINS ARA EN UN RECULL TITULAT 'ÀNIMA, AIGUA'

Tot sovint, la mirada excessivament pròxima descuida la panoràmica. En la forma i en el contingut, en el llenguatge i en l'estil, l'obra poètica de Josep Borrell, que ara mateix ha publicat *Ànima, aigua* a Pagès Editors, presenta un fons de continuïtat molt visible en tota la seua obra poètica publicada en volums dispersos fins ara. Si se sap fer abstracció dels detalls anecdòtics biogràfics o amorosos que al cap i a la fi són l'*skyline* de la blava serrallada vital del poeta; però el riu profund, dessota, segueix el seu curs, igual i diferent. El dia de la presentació, la lectura d'Eduard Batlle fou correcta: remarcà la curiosa fusta poètica continuada amb les vetes que l'edat madura i el pas malenconiós del temps deixen entreveure si saps mirar, o el costum t'hi porta. La seua lectura, més dis-

tanciada i en perspectiva, ens permeté d'adonar-nos-en amb claredat: malgrat les oscil·lacions vitals, la seguida de fons és perceptible. La lectura irònica de Vidal Vidal també fou correcta: situà la poesia de Borrell no pas en el context alemany –cosa evidentment impossible– sinó en el context català, i ponentí. Al meu entendre, hi ha més fusta retòrica noucentista, ara tant pulcrament envellida, i més lucidesa ferrateriana, amb detalls concrets explícits de la vida privada –el contrari del que volia el gran Carles Riba– que no pas versos goethians o altres amenitats americanes de la *beat generation* nord-americana

per més que hi basculi el repàs de certes evocacions de joventut que semblen retirar-hi.

És, doncs, en la família retòrica dels maragalls, ribes, carners, agelets i garrigues i ferraters que cal situar la poesia de Josep Borrell, més que no pas en l'estela del màgic Joan Brossa i les seues sextines, que Lluïsa Julià ens mostra que fou mestre primer, amb Foix, de l'altra gran poeta de Ponent de qui s'ha publicat una excel·lent biografia que cal llegir amb atenció i cura. Si Maria-Mercè Marçal derivà cap a les formes de la llibertat personal a tota ultrança, que fondeja en la platja del nacionalisme, del feminisme i, més tard, del lesbianisme, i en les poetes germanes d'un tal foc, en el cas de Josep Borrell la lliçó filosòfica i política, la base retòrica dels mestres del decasí·lab –amb tots els matisos que es vulgui– conformen dialècticament la seua manera d'escriure. Aquestes digressions històriques escrites en calent no solen valdre per a la bona gent que no estima la poesia, però il·lustren, potser, una nissaga de poetes, entre els qual cal comptar-hi també, més mordaç, Carles Maria Sanuy, que llegí amb veu rogallosa i emotiva els versos de Borrell el dia de la presentació, que ajuden a comprendre i estimar el llibre del poeta que examina la seua experiència pel vell i nou símbol de l'aigua. El símbol que ens entendrà a aquells que hem viscut a la vora d'un gran riu i de séquies i cavallons, tristeses i canals.